FRÁGREIĐING FRÁ NEVNDINI

UM

FELAGSINS VIRKSEMI SÍĐANI

ÁRSAĐALFUNDIN

November 2015

Frágreiðing frá nevndini til eigararnar á eykaaðalfundinum hin 27. november 2015

Bæði her heima í Føroyum og úti í heiminum verður tikið í álvara, at SEV hevur lagt seg á grønu kósina. Nýggja samgongan millum Javnaðarflokkin, Tjóðveldi og Framsókn staðfesti í samgonguskjali sínum visiónina um, at Føroyar í 2030 skulu vera 100 % grønar, hvat orkunýtslu á landi viðvíkur.

Hin 27. oktober í ár læt Norðurlandaráðið SEV árligu náttúru- og umhvørvisvirðislønina við grundgevingini "*Prisen går til det færøske elselskab SEV for dets ambitiøse mål og innovative tiltag for en grøn elektrificering af det færøske el-net. Arbejdet er ikke kun af betydning for indfasningen af fornybar energi på Færøerne, men også for det europæiske net. På grund af dets ambitiøse mål og kreative indsats for at reducere brugen af fossile brændstoffer er SEV en værdig vinder af Nordisk Råds natur- og miljøpris 2015*".

Aksel Johannesen, løgmaður, framførdi í talu sínari í Norðurlandaráðnum dagin fyri virðislønahandanina, at Føroyar eru farnar undir eina grøna kolvelting. Alt í alt staðfestingar og viðurkenning av, at SEV gongur undan, og at felagið er á rættari leið.

Elfelagið er eisini vorðið búskaparliga sterkari seinastu tvey árini. Leiðslan væntar 98 milliónir krónur í avlopi á rakstrinum í ár. Hetta avlop skal brúkast til eginfígging í sambandi við nógvu útbyggingarnar, sum liggja fyri framman. Tað eru eitt nú íløgur í framleiðslu úr fleiri grønum orkukeldum og til útbyggingar av oljuriknu verkunum, sum framhaldandi verða okkara tiltakstrygd í nógv ár afturat, tó at málið er 100 prosent grøn elorka í 2030.

Avbjóðingin hjá SEV er framvegis veitingarskylda og støðug streymveiting øðrumegin – og grønar útbyggingar, umhvørvisvernd og sveiggjandi oljuprísir hinumegin. Men tess grønari vit verða, tess minni er oljan ein búskaparlig hóttan ímóti SEV og harvið føroyska samfelagnum, samstundis sum umhvørvisverndin økist.

SEV skal áhaldandi nøkta tørvin á elorku, samstundis sum skundast skal undir elektrifiseringina av samfelagnum. Í gerandisdegnum er hendan avbjóðingin stór og spennandi, og virksemið er nógv og fjølbroytt. Talan er um avbjóðandi uppgávur, sum okkara dugnaligu starvsfólk dagliga greiða úr hondum í sínum arbeiði, sum fer fram undir virðsorðunum: Samstarv, Eldhugi og Virðing – SEV.

Virksemið hjá SEV síðani seinasta ársaðalfund verður lýst nærri í hesi frágreiðing, har nevndin lýsir tey mál, sum nevndin metir hava størstan áhuga hjá eigarunum. Frágreiðingin verður latin sambært grein 3, stk. 13a og grein 4, stk. 12a í viðtøkum felagsins.

Fjølbroytt virksemi

Loyvið til nýtslu av vatnkraftini fór formliga úr gildi 5. oktober 2013. Síðani tá hevur Vinnu-málaráðið javnan longt loyvi nakrar mánaðir í senn, meðan tey hava arbeitt við at orða nýtt loyvi. Hin 1. juli 2015 fekk SEV ætlanarskriv um nýggjar loyvistreytir, hvat vatnkraftini viðvíkur. Sama dag fekk SEV svar upp á umsókn felagsins um loyvi at gera pumpuskipan á verandi verkum í Vestmannaøkinum, og SEV fekk eisini avrit av longda og víðkaða fyribilsloyvinum til Sp/f Røkt, har myndugleikin gevur Røkt treytað loyvi til pumpuskipan ímillum Heygadal og Mýrarnar. Nevndin í SEV er ikki nøgd við viðgerðina og niðurstøðurnar hjá myndugleikanum. Royndir vórðu beinanvegin gjørdar at fáa táverandi løgmann Kaj Leo Holm Johannesen at kanna málið, men hesum spurdist einki burturúr. SEV valdi tí at kæra avgerðina hjá myndugleikanum um fyribils treytað pumpuloyvi til Røkt til Vinnukærunevndina, og í sambandi við ætlanarskrivið um nýggju loyvistreytirnar fyri vatnkraftini hevur myndugleikin givið longda hoyringsfreist til 1. januar 2016. Fundur var í gjár 26. november 2015 millum Heilsu- og Innlendismálaráðið, Jarðfeingi og SEV, har umrøtt varð, hvussu víðari kann farast fram í málunum.

Á eykaaðalfundi í SEV 19. juni 2015 var einmælt samtykt, at nevndin í SEV fær 1) loyvi og heimild til at avhenda tær 5 vindmyllurnar í Neshaga (og tað sum hartil hoyrir) til eitt partafelag, ið er 100 % átt dótturfelag hjá SEV, og at avgreiða øll viðurskifti í hesum sambandi og 2) loyvi og heimild til at avhenda tær 13 vindmyllurnar í Húsahaga (og tað sum hartil hoyrir) til eitt partafelag, ið er 100 % átt dótturfelag hjá SEV, og at avgreiða øll viðurskifti í hesum sambandi.

Í sambandi við hesa umskipan, sum m.a. kravdi broytingar av viðtøkunum hjá SEV, settu bæði Vinnumálaráðið og Almannamálaráðið fram treytir um, at tey taka endaliga støðu til ítøkiligu ætlanirnar, tá ið ráðini fáa fyrilagt uppskot til stovningarsamtyktir og viðtøkur til góðkenningar. Arbeitt verður í løtuni við at stovna hesi bæði dótturfeløgini, sum skulu virka frá 1. januar 2016. Hetta arbeiðið inniheldur m.a metingar av ognunum, avhendingarskjøl, stovningarsamtyktir, viðtøkur, tekningarskjøl, prísavtalur millum SEV (net) og feløgini, fíggjarætlan fyri 2016 og samskifti við m.a. Elveitingareftirlitið, Heilsu- og Innlendismálaráðið, Fíggjarmálaráðið og fíggjarveitarar hjá SEV.

Felagið hevur arbeitt við uppskoti um serfrøði í nevndina hjá SEV. Eftir viðgerðina av uppskotinum á ársaðalfundi 24. apríl 2014 lat elfelagið uppskotið til Vinnumálaráðið og fyrrverandi Innlendis-málaráðið, har spurt var eftir viðmerkingum teirra. Kunnað var um á ársaðalfundi 24. apríl 2015, at uppskotið verður lagt fyri ein komandi aðalfund. Hin 29. september 2015 spurdi felagið seg fyri hjá Vinnumálaráðnum, og tá varð svarað, at málið nú er lagt yvir til Heilsu- og Innlendismálaráðið at viðgera.

Nevndin fegnast um eitt gott og tætt samstarv við landspolitisku skipanina, nú nýggja samgongan er farin til verka. Tikið verður undir við orkupolitikki landsins, sum er lagdur fyri dagin í samgongu-skjalinum. Umráðandi er, at vit í Føroyum, við tí avmarkaða tilfeingi, sum er til taks, í hesum lítla samfelagnum, samstarva og nýta tilfeingið á skilabesta hátt soleiðis, at virðisøkingin verður størst møgulig landinum at frama.

Saman við heiðrinum at vinna virðisløn Norðurlandaráðsins innan náttúru og umhvørvi í 2015 fylgdi eisini við ein peningaupphædd á 350.000 kr. Nevndin hevði frammanundan avgjørt, at um SEV vann, so skuldi upphæddin latast óskerd sum stuðul til eina lyft til rørslutarnað, sum vitja Páls Høll. Seinnapartin í dag verður almenn móttøka í hølunum hjá Dansifrøi í Tórshavn, har SEV

hátíðarheldur viðurkenningina og handar stjórin í SEV tá nevndarformanninum fyri Páls Høll upphæddina.

SEV hevur í nógv ár átt 20 % av P/F FDS, sum m.a. tókst við kortgerð og rak heimasíðuna www.kortal.fo. Hetta felag er nú avtikið, og virksemið er lagt yvir til Umhvørvisstovuna.

Útbyggingar innan varandi orku

Battaríski panin, sum skal javna framleiðsluna frá vindmyllulundini í Húsahaga, verður royndarkoyrd í Fiebing í Týsklandi í løtuni. Hon kemur til Føroya um ársskiftið og verður sett til elskipanina í januar mánað komandi ár.

Saman við starvsfólkum hjá SEV, Jarðfeingi og Vinnumálaráðnum var nevndin á vitjan í Týsklandi fyri at hyggja nærri at battaríkipanini hjá SEV. Hetta battaríið hevur eina goymslu á 2,3 MW / 0,7 MWh. Eisini var vitjað hjá Wemag, sum hevur eina 5 MW / 5 MWh battaríski pan í Schwerin í Týsklandi, og seinni sama dag var vitjað hjá Younicos, sum hevur ment stýrisskipanina til hetta størsta battaríið í Týsklandi.

Í løtuni verður arbeitt við at reisa vindmátimastrina í Suðuroy. Roknast kann við, at Jarðfeingi ger eitt útbjóðingarumfar við vindorku í Suðuroy komandi ár. Avtalað er millum Jarðfeingi og SEV, at í fyrsta umfari rindar SEV fyri ymiskar kanningar, ið gerast skulu, og verður tað soleiðis, at tann sum vinnur útboðið, endurrindar SEV kostnaðirnar, samstundis sum hesir verða roknaðir inn í boðið.

Nú er farið undir at seta upp fyrstu løðistøðirnar til elbilar. Fyrsta støðin verður sett upp í Klaksvík. Ætlanin er at seta tvær upp afturat í ár - eina í Tórshavn og eina á flogvøllinum. Komandi ár er ætlanin at seta upp løðistøðir í Runavík, við Streymin, á Sandoynni og í Suðuroy. Á hendan hátt verður mett, at undirstøðukervið við bráðfeingis løðimøguleikum er nøktandi.

Uppskot til samstarvssáttmála um avlopshita frá Vágsverkinum til Páls Høll er til viðgerðar í løtuni.

Við stuðli frá NORA og NAHA verður arbeitt við grønari verkætlan í Stóru Dímun, har kannað verður, hvussu oyggin kann gerast meira burðardygg hvat orku viðvíkur. Talan er um framleiðslu-skipanir sameindar við battaríir ella vetnisgoymslu.

Aðrar útbyggingar

Útbyggingin við einum nýggjum motori afturat á Vágsverkinum er komin væl áleiðis. Nakað av seinking er, so farið verður tveir mánaðir út um tíðarætlanina. Higartil sær út til, at samlaði kostnaðurin verður áleið sum mett.

Arbeitt verður við projekteringini av ætlaðu víðkanini av Sundsverkinum. Dávid Reinert Hansen, verkætlanarleiðari, greiðir á fundinum nærri frá hesum. Miðað verður ímóti, at eitt endaligt projektuppskot kann leggjast fyri ein eyðaaðalfund seint í juni mánað komandi ár til støðutakan.

Dagføringin og víðkanin av tangagarðinum og dagtangahúsinum á Sundsverkinum er nakað seinkað og væntast nú fyrst liðugt seint í 2016.

Stóri vøksturin í vinnulívinum heldur fram, og merkist hetta eisini á krøvum um streymveiting. Tað gongur skjótt, og tí er avbjóðandi hjá felagnum at fylgja við. Koplingarstøðirnar í Runavík og Inni á Eið í Fuglafirði eru góð dømir um tað. Hinvegin eru SEV og Fjarhitafelagið samd um, at Fjarhitafelagið ikki biður um stóran mátt til elketlar uttan nærri avtalu við SEV hetta soleiðis, at bygging av møguligari koplingarstøð fer fram á ein skilagóðan hátt. Arbeitt verður sambært langtíðarætlanini fyri útbygging av transmissónsnetinum (60 kV), sum áhaldandi verður dagført.

Tekniski rakstur felagsins

Fossáverkið er nú dagført og nútímansgjørt bæði uttan og innan. Kontrollrúmið, sum eina tíð hevur verið á Eiðisverkinum, er flutt aftur á Fossáverkið.

Á Mýraverkinum er rakstarrørið málað, og nýggir ventilar eru keyptir til monteringar komandi summar.

Í Mykinesi, Skúvoy og Fugloy eru dagføringar gjørdar av tangagørðum og alarmskipanum.

Koplingarstøðin á Húsareyni var tikin í nýtslu í mars mánað. Arbeiðið upp á koplingarstøðina í Runavík er í gongd. Projektering av koplingarstøðini innan Eið er í gongd.

Sjókaðal um Skálafjørðin og um Fuglafjørð vóru lagdir fyrr í heyst.

Stór umlegging og nýgerð er gjørd av netinum í Runavík. Somuleiðis er gjørd umlegging av netinum í Suðurstreymoy millum Sundsverkið, Húsareyn og Varðagøtu og umleggingar eru eisini gjørdar í Suðuroy.

Málið um at skifta allar elmálarar til fjaravlestur verður rokkið um ársskiftið 2015/16. Hildið verður áfram at seta málarar í allar transformarastøðirnar, hetta vil m.a. bøta um møguleikarnar hjá SEV at tryggja brúkarunum eina góða elveiting.

Stórur tørvur á fígging

Arbeiðið millum SEV og samtakið við BankNordik og Skandinaviska Enskilda Bankan, sum byrjaði í 2012, hevur enn einaferð borið frukt. Hin 19. juni í ár undirskrivaðu SEV, SEB, BankNordik, Eik og Íleggingargrunnurin skjølini, sum góvu SEV atgongd til eina samlaða fígging á 1,1 mia. kr. Hendan upphædd dekkar umfígging av verandi skuld og lánitørvin hjá felagnum fram til og við endan av 2016. Arbeitt verður í løtuni við næsta stigi, sum er at umskipa verandi fígging og útvega fígging til íløgurnar næstu fýra árini. Ein fyritreyt fyri at fáa fíggingina hevur verið, at felagið ger "prístryggingaravtalur" fyri oljukeyp, valutakeyp og rentuna.

Hesin spurningurin verður nærri viðgjørdur í serstakari frágreiðing frá SEV nevnd "FÍGGJARGONGDIN 2015 og RAKSTRAR-, FÍGGJAR- OG ÍLØGUÆTLAN 2016", sum neyvari lýsir viðurskiftini kring fíggjarætlanina. Henda frágreiðingin er eisini til viðgerðar á fundinum í dag.

Mett roknskaparúrslit fyri 2015

Sambært seinastu framskrivingunum verður úrslit felagsins fyri 2015 mett at vera umleið 98 mió. kr. Hetta er eitt nøktandi úrslit, men tað er eisini neyðugt, eftir at SEV í fleiri ár á rað hevur havt hall, samstundis sum stórar íløgur við tilhoyrandi lántøku standa fyri framman, ið eisini krevja eina munandi eginfígging.

Oljan er framhaldandi nógv tann største einstaka útreiðslan hjá SEV, og roknað verður við einari nýtslu á 93 mió. kr í 2015. Hetta er ein mett minking á 48 mió. kr. sammett við 2014.

Fíggjarætlanin fyri 2016

Fíggjarætlanin fyri komandi ár er løgd til rættis við einum yvirskoti á 72 mió. kr. Nevndin metir, at úrslitið er nøktandi.

Annars verður víst til áður nevndu frágreiðing frá SEV nevnd "FÍGGJARGONGDIN 2015 og RAKSTRAR-, FÍGGJAR- OG ÍLØGUÆTLAN 2016", sum neyvari lýsir viðurskiftini kring fíggjarætlanina.

Grønt fyri framman

Tað er hugaligt at taka saman um og kunna staðfesta, at vit eru á rættari kós. Tað er grønt fyri framman, og dagsskráin er fjølbroytt.

Vaksandi eftirspurningurin eftir elorku kann í roynd og veru gerast størsta avbjóðingin hjá SEV nakrantíð.

Framtíðin er í fyrstu atløgu grøn elorka við oljuni sum tiltakstrygd. Longri frammi er málið, at vit sleppa av við oljuna og veita 100 prosent elorku burtur úr varandi orkukeldum. Streymveitingin og dagligi raksturin eru kortini okkara høvuðssetningur í gerandisdegnum, og við síðuna av hesum stóra arbeiðsetningi liggja t.d. viðlíkahald, útbyggingar, gransking og samstarv bæði í Føroyum og uttanlands. SEV skapar arbeiðspláss í Føroyum og dregur nýggja vitan hendanvegin við fjølbroyttum samstarvi við áhugaverdar framleiðarar, veitarar og samstarvarar innan elorku.

Tórshavn, 27. november 2015

Nevndin í SEV